

Сигналізаційне повідомлення №10 від 15.07.2025 р.

У Вінницькій області зафіксовано початок льоту **кукурудзяного стеблового метелика** – на світлову пастку за ніч уловлюється 2 екз. метеликів.

У разі істотного поширення цього шкідника втрати урожаю кукурудзи можуть складати 12–15%, а в сприятливій для розмноження роки можуть – до 25%. Важливо господарникам заздалегідь провести обстеження посівів та розробити програму боротьби з цим шкідником.

Самиці кукурудзяного метелика з'являються через 2-3 дні після самців і після 3-4 днів статевого дозрівання вони готові до відкладання яєць. Яйця відкладаються купками по 2-70 штук, переважно на нижню сторону листків культурних та дикоростучих рослин, на качани та мітелки кукурудзи. В середньому самиця відкладає 250-350 яєць, максимально 1250. Фаза яйця продовжується 3-15 днів, а весь період яйцекладки – 15-25 днів, причому основна маса яєць відкладається в першій половині цього терміну.

Існує два методи боротьби з цим шкідником – біологічний (використання трихограми) та хімічний.

Важливим для використання біологічного методу захисту рослин є проведення обстеження посівів кукурудзи за допомогою феромонних, світлових пасток, а також візуальним методом необхідне для встановлення оптимальних строків внесення трихограми.

В липні необхідно постійно проводити обстеження посівів кукурудзи за допомогою феромонних, світлових пасток та візуально і при виявленні 2 яйцекладок стеблового метелика на 100 рослин негайно розпочати випуск трихограми в кількості 50-100 тис. самиць на 1 га. Через складність виявлення яйцекладок можна розрахувати приблизний час початку відкладання яєць, який настає на п'ятий-восьмий день після початку відльоту самців на феромонну пастку, який в області зафіксовано 19-20 червня. Надалі кожні 4-5 днів, а при розтягнутому льоті – 5-7 днів, рекомендується проводити повторні випуски, особливо за несприятливих умов

для життєдіяльності трихограми (посуха або ж навпаки – вітряна дощова погода), коли її діяльність практично обмежена 3-5 добами. За сприятливих для розвитку трихограми умов (помірна погода з ГТК 0,9-1,2) обмежуються двома випусками (на початку та в період масового відкладання яєць - приблизно через 2 тижні після початку або орієнтовно за СЕТ 430°C, залежно від погодно-кліматичних умов), а подальший контроль шкідника проходить за рахунок природного відтворення яйцеїда. Внесення трихограми (з врахуванням різниці строків льоту метеликів) буде ефективним і в боротьбі з бавовниковою совкою.

Хімічний метод боротьби застосовують в разі неможливості випуску трихограми з обов'язковим врахуванням ЕПШ (наявність більше 18% рослин з яйцекладками або більше 6-8% рослин з гусеницями кукурудзяного метелика чи бавовникової совки I-II віків). На кукурудзі використовують препарати, зареєстровані та дозволені до використання відповідно до регламентів, передбачених Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання на території України з обов'язковим дотриманням вимог санітарної безпеки, охорони праці й навколишнього середовища. Використовують інсектициди із хімічних груп піретроїдів (лямбда-цигалотрин, біфентрин, тefлутрин), антраніламідів (хлорантраніліпрол, тетраніліпрол), неонікотиноїдів (імідаклопрід, ацетаміпрід), карбаксамідів (флубендіамід, бензамідів (дифлубензурон), фосфоорганічних сполук (хлорпірифос), спіносинів (спінеторам). Для боротьби з стебловим метеликом зареєстровано біопрепарат ОстрініяСТОП (OstriniaSTOP.).

Використовувати хімічні заходи захисту за умов суворого дотримання вимог законів України «Про захист рослин», «Про пестициди і агрохімікати», «Інструкції з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин», «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні», нормативно правових актів у сферах санітарної безпеки, охорони праці та навколишнього середовища. На присадибних ділянках використовувати лише пестициди, які призначені для роздрібного продажу населенню.

Усі роботи із засобами захисту рослин слід проводити у вечірні та ранкові години в період відсутності льоту бджіл при мінімальних висхідних повітряних потоках за швидкості вітру до 4 м/с. В разі обробки засобами захисту рослин присадибних ділянок необхідно обов'язково забезпечити безпеку мешканців прилеглих територій від шкідливого впливу пестицидів.

Необхідно обов'язково враховувати, що в період застосування пестицидів навіть на полях, де відсутні медоноси, в радіусі 10 км можуть перебувати квітучі дикорослі рослин (квітучі дикорослі дерева, різнотрав'я тощо), до яких будуть перелітати бджоли через поля, які обробляються, тому необхідно обов'язково враховувати такі ризики.

**Начальник управління
фітосанітарної безпеки**

підписано

Наталія САМБОРСЬКА

**Начальник відділу
захисту рослин, фітосанітарної
діагностики та прогнозування**

підписано

Сергій ФРАНКОВ